

Пише: Никола Малбашки
уторак, 27 јануар 2009 20:49

И у земљама са демократском традицијом много дужом од наше, лобисти битно утичу на доношење политичких одлука. Партијама требају паре за њихово функционисање (а окористе се и њихови лидери), а оне заузврат заступају интересе својих финансијера. Можда то није лепо, али је тако. Живимо у таквом свету.

Али то у којој мери су поступци појединих странака условљени интересима њихових финансијера, мање је важно од тога како се тако креирана политика одражава на земљу и интересе грађана. Ако је нешто од опште користи, нема везе, или барем није од пресудног значаја, ко је и са којим мотивима томе кумовао. Као што ни евентуалне добре намере нису оправдање за штетне потезе власти, или опозиције.

Последњих дана се навелико пише о томе да су поједини моћници утицали на СПС и друге странке, са циљем да се донесе амандман на Закон о акцизама на дуванске производе. Ствар је у томе што се тако уводи, да сада ствар упростим, прогресивно опорезивање. Што су цигарете луксузније и скупље, биће и намет процентуално већи. До сада су дажбине биле исте (тј. исти проценат од цене, без обзира колика је она).

У државама које воде рачуна о социјалној правди пракса је да су луксузни производи опорезовани са већом стопом од оних основних. Наравно, цигарете нису нешто без чега се не може, али нема разлога да и у том случају они који су више спремни да издвоје како би се тровали, и плате већи цех држави.

Зато мислим да чак и у случају да су за нови начин обрачуна „намета на дуван“ лобирали они центри моћи који од тога имају корист (нпр. производе јефтине цигарете), то није проблем уколико ће од њих држава имати већу корист него штету, тј. уколико ће буџет бити пунији. А што се тиче оних који се томе опиру – па и они исто тако лобирају, само што овај пут, или макар у овој рунди, нису успели да издејствују оно што желе. Отуда, није овде проблем у томе де је једна стран(к)а скандалозно лобирала зарад интереса једног произвођача цигарета – као што нас ових дана здружено убеђује штампа иза које

Пише: Никола Малбашки
уторак, 27 јануар 2009 20:49

стоје „оштећене“ компаније – већ се пре ради о простом сукобу интереса различитих произвођача дуванских производа. При чему је до интереса грађана Србије и једнима и другима стало колико и до лањског снега.

Живимо у капитализму и, допало нам се то или не, морамо да прихватимо основне принципе по којима се игра. Моћници ће стално упирати једни у друге прстом, и викати „држите лопова“, док се боре око тога ко ће да наметне оно што му одговара. А на нама је да процењујемо шта је од тога корисније за земљу, а не да емотивно стајемо на једну или другу страну. Шта нас брига да ли ветар дува у леђа Пецонију или Филипу Морису? Важно је да наш брод, по могућству, заплови брже.

У овом случају, делује ми да је за државу нови модел обрачуна акциза кориснији од старог. У буџет ће се слити више новца, и то од оних који су спремни да купе скупље цигарете. А што се тиче компанија којима то не иде у прилог и њихових претњи да ће се повући из Србије, верујем да је то претња празном пушком. Србија је и даље рај за дилере никотина! Неће они тако лако отићи у Русију или неку другу земљу, и тако „допринети расту незапослености“, односно „умањити средства која се сливају у буџет“. Остаће они овде, али, наравно, не из љубави према Србији и Србима, већ због интереса – због којег су уосталом и дошли.